GAZETA KRAKOWSKA

Nro 35.

z KRAKOWA dnia 3 MAJA 1829 ROKU w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Do Redakcyi Gazety Krakowskiey.

Póki przesądy, będą nami rządzić!
Nie możemy tylko błądzić.
Trembecki.

Pozwolisz P. Redaktorze na umieszczenie tych kilku słów w Gazecie swoiey, które przez samą litość uczynić, zniewolony iestem.

Lubo w Gońcu Krakowskim Nrze 17 z Lutego b. r. sprawiedliwe dano rady i napomnienia Redaktorom Pamiętnika Piast zwanego; lubo i późnieyszym Tomom tegoż, wiele zarzucić można niedokładności popraw wymagaiących; szczegóły przecież te mnieyszey zawsze będą wagi nad to: co gruby ignorantyzm wśród stolicy ze szkodą ludzkości zaszczepić w niem usiłuie i to ieszcze kosztem prenumeratorów. Bo pytam się, czy można? aby w wieku XIX., *amuleta*, *abrakadabra*, i t. p. brednie z grubey epoki pogan, na nowo wprowadzanemi i zachwalanemi bydź mogły w leczenie chorób i to ieszcze ciężkich, naydzielnieyszym środkom niekiedy opieraiącym się iakiemi są: *gorączki*, *kurcze*, *wielka choroba*, które Redakcya Piasta *lepieniem papierków*, *noszeniem medalików*, *obmywaniami szczepy*, bez względu na przyczyny, stan cierpienia i tysiączne inne szczegóły, z niepniętą śmiałością leczy, niepomna na tę ważną przestrogę, iż choroba wybuchła zaraz z początku źle traktowana, przez opoźniony ratunek zaniedbana, może z winy doradców stać się nieszczęścia lub niepowetowanych szkód przyczyną!.... Zadziwia i to niemało, iż środki na leczenie chorób bydlęcych przez Redakcyą podane lubo nic szczególnego, lepszemi przecież są od Leków dla ludzi służyć maiących; właśnie iakby to inwentarz więcey miał mieć dla niey poważania?....

Jeżeli nakoniec w tak nieszczęśliwym Redakcya iest położeniu, że żaden z światłych Lekarzy niechce wyręczyć dzisieyszych *Augustynków* i *Antosków*, w Piaście zagnieżdżonych; lepiey zrobi ieżli sama z siebie wziąwszy n. p. dzieło Paulickiego świeżo wydane, z tego krotkie wypiski, umieszczać będzie. *X...*

Z Wiednia d. 21 Kwietnia.

Wczoray dnia 20 b. m. obchodzony tu był Pontifikalnem Nabożeństwem przez Nuncyusza Papiezkiego Margr. Spinola odbytem,

i od'śpiewaniem *Te Deum* w Kościele Zamkowym obior Papieża Piusa VIII. Nayiaśnieysi Cesarstwo z całym Dworem raczyli się na tem nabożeństwie znaydować.

Dnia 23 b. m. zaczną się tu za nagrodą wyścigi na chodowanych w kraiu koniach z wszystkich prowincyy państwa.

Z Paryża d. 17 Kwietnia.

Onegday pod przewodnictwem Króla odbyła się gabinetowa rada, na którey dla słabości nie znaydował się Minister morski.

Onegday czyli wczoray posłany miał zostać Hr. Guilleminot rozkaz do powrotu na poselstwo do Stambułu.

Izba handlowa Paryzka na swoią prośbę o wyrobienie wynagrodzenia dla kupców Francuzkich, którzy podczas rewolucyi w Mexyku szkody ponieśli, otrzymała od Ministra handlu zapewnienie, iż rząd przedsięweźmie środki do uczynienia im zadosyć.

Dziennik Sporów przepowiada, że Anglia po załatwieniu teraz emancypacyi, zwróci całą swoią politykę na ukończenie woyny na wschodzie i zapewnienie niepodległości Grecyi.

Minister spraw wewnętrznych wyznaczył tymczasowo dla pogorzelców Bazaru 10,000 Fr. i Prefektowi Sekwany zalecił, aby natychmiast uskutecznił urzędowe oszacowanie zrządzoney szkody, iżby wiedzieć można o ile ieszcze wesprzyć należy nieszczęśliwych. Przed Bazarem stawiane tymczasowe są budy.

Dostrzeżono tu, iż w ostatnim upłynionym miesiącu od 15 Marca do 15 Kwietnia większy był pomór kobiet niż mężczyzn.

Były Mexykański Prezydent Pedraza osiądzie zapewne teraz w Paryżu.

Towarzystwo wzaiemnego uczenia uświęcaiąc pamięć Xcia Larochefaucoult i P. Basset nadało utworzonem dwiema szkołom ich nazwiska.

Tuteyszemu Mechanikowi Selig udzielony został patent swobody na dzieżę, ktora nie potrzebuie więcey mieysca iak 12 stóp długości, 4 szerokości, 4 do 7 wysokości, w każdey zwyczayney piekarni może bydź użytą, i dostarczy na godzinę 15 do 1800 funtów chleba. Ciasta obeymuie 5 do 600 funtów i ieden tylko człowiek nią porusza. Dzieża ta zaprowadzana iest w tuteyszych piekarniach.

Poseł Pruski miał dnia 13 u Króla prywatne posłuchanie.

Z Tulonu piszą pod dniem 8 b. m. iż wielkie uzbrąianie morskie wstrzymane zostały; mowią nawet, że 4 liniowe okręty Scipio, miasto Marseliia, Zdobywca i Tróyząb są rozbroione. Nawet przeciw Dejowi Algierskiemu nie widać żadnych przygotowań. Admirał de Rigny znayduie się zdrowy w kwarantannie i otrzymać ma tytuł Hrabiego.

Wyszły tey chwili z druku Kalendarz stanu (Almanac royal) zawiera o Portugalii następuiący artykuł: "Marya II. urodzona dnia 4go Kwietnia 1819, córka Don Pedro, Cesarza Brazylii, Królowa Portugalii i Algarbii przez zrzeczenie się tronu przez iey Oyca dnia 2 Maja 1826, zaręczona w Wiedniu dnia 29 Października 1826 z Don Miguelem, urodzonym dnia 16 Października 1802 swoim stryiem, Infantem Portugalskim i Rejentem Królestwa Portugalii i Algarbii za wyrokiem Cesarza Brazylii pod dniem 3 Lipca 1827.,,

Wychodnie Portugalscy dnia 4go Kwietnia obchodzili w Brest rocznicę urodzin swey Królowey obiadem pod przewodnictwem Pułkownika Pizzaro, potem udali się do teatru, w którym dla przypodobania im się odśpiewany został hymn konstytucyyny. Parter żądał, aby był powtórzony, ale policyia nie dozwoliła, i gdy nastąpiła wrzawa, przymusiła widzów do rozeyścia się. Wychodnie

Portugalscy pobierać maią od miesiąca Maja stały żołd ze skarbu Francuzkiego. Mówią także o zaślubieniu Donna Maryi z Xięciem Francuzkim (może z Xięciem Chartres, synem Xięcia Orleanu).

Z Włoch d. 12 Kwietnia.

Huk dział w Genui dnia 6go Kwietnia z bateryy lądowych i okrętów zapowiedział uroczystość rocznicy urodzin Nayiaśnieyszego Króla Jmci Sardyńskiego. J. K. M. przyymował w tym dniu życzenia od urzędników koronnych i władz cywilnych i woyskowych. Xiążę Sabaudzko-Carignan, który ziechał także na tę uroczystość do Genuii, popłynie ztamtąd na nowey fregacie Haute-Combe do Sardynii.

Gazeta Florencka donosi o niektórych zdarzeniach zaszłych w Albanii przed odiazdem Wielkiego Wezyra Reszyd-Baszy z Janiny, które daią dostatecznie poznać postępowanie cywilnych i woyskowych Naczelników w prowincyiach Tureckich. Hassan-Bey żył w niezgodzie z Reszydem, od którego żądał 400,000 piastrów żołdu dla woyska. Gdy iego prośby nieskutkowały, postanowił uzyskać gwałtem powyższą summę. Posłał w tym celu brata swoiego do Zagori, ale zastawszy ten wąwozy Mezzowy woyskiem osadzone, wszedł zatem do Vonizzy i złupił to miasto. Gdy siły, które w tey chwili miał pod swoiemy rozkazami, niebyły do tego przedsięwzięcia dostatecznemi, starał się przeto uwieść Seraskiera: napisał do niego, że gotów iest poddać się i prosił go iako o łaskę, aby mógł przybydź do Janiny, dla otrzymania przebaczenia. Jakoż udał się tam w drogę, ale przez uzyskany czas zebrał 2000 ludzi, z któremi niespodziewanie wpadł do prowincyi Zagori, osadził ważnieysze mieysca, i gdy mu brat Keschim-Bey przyprowadził 1200 ludzi przedsięwziął powszechny rabunek. Seraskier ofiarował mu potem 100,000 piastrów Tureckich wypłacić, które on odrzucił. Ale gdy późniey odebrał z Stambułu pieniądze, udało się mu przecież Hassan-Beja wypłatą 250,000 piastrów nakłonić do zaprzestania dalszych spóstoszeń.

Z Madrytu d. 2 Kwietnia.

Prywatny list z Murcyi pod dniem 28 Marca donosi o nieszczęśliwych skutkach, które trzęsienia ziemi w zeszłym miesiącu tam zrządziły. W Torrevieja nie pozostał się żaden dom i dwa tylko wiatraki stoią ieszcze. W przeciągu 12 godzin (od 6 w wieczór do 6 zrana) nastąpiło 48 wstrząśnień. Orihuela, Almoradi, Catral, Benejuzar, Rojales, Guarda i inne mieysca mniey więcey ucierpiały od tego okropnego natury zdarzenia: zaś Torrevieja, Guardamar, Almoradi i los Dolores zupełnie zniknęły. Dotąd w Almoradi wydobyto iuż 470 zwłoków, w Benejuzar 170, a w innych mieyscach mniey więcey. W Orihuela naliczono tylko 5 do 7 zabitych, ale strata w budynkach iest nader wielka. W Murcyi podziemny łoskot był przerażaiący: zdawało się, iak gdyby liczny korpus jazdy z parkiem artyleryi uchodził cwałem. Widzieć wyraźnie można było, iak chwiały się domy; dzwony zaś same przez się dzwoniły, osobliwie Kościoła katedralnego, który tak dalece uszkodzony został, iż będzie musiał bydź rozebrany. Odgłos dzwonów był nader przerażaiący. Naywiększe drzewa zostały z korzeniami powywracane. Rzeka Segura wystąpiła z koryta, a wody iey wydały nayobrzydliwszy smród, który uczuć się dał aż do Alikante. W Elche i Formentera znacznie nadweręzone zostały kościoły.

— Dnia 5. —

W Anna, przy San Felipe, otworzyła

się góra i wyrzucała obfity ogień. Pole de Salinas (la Mata) iest z powodu wybuchnienia ognia z pod ziemi ławą okryte. Na mieyscu, na którem stało Almoradi, ziawił się także wulkan, który na wzór Wezuwiusza wyrzuca kamienie. W Busot zniknęły mineralne źródła które dopiero o dwie godziny drogi od miasta na nowo wytryskać zaczęły.

— Dnia 7. —

Wieść, że Hr. Ofalia mianowany zostanie Ministrem spraw zagranicznych, utrzymuie się ciągle.

Jenerał Longa po długiem bawieniu w stolicy powrócił na swoie gubernatorstwo do Walencyi.

O trzęsieniu ziemi niesłychać nic daley i zdaie się, iż przez wyrzucanie wody, smolney materyi, kamieni i piasku z wulkanów, uspokoiło się, i nieszczęśliwi mieszkańcy tey okolicy zaczenaią znowu oddychać. Mieszkańcom, którzy istotnie ucierpieli, posełane iest zewsząd wsparcie. Podług Królewskiego rozporządzenia z dnia 5go w którym wyrażono, iż ogółem 20 kościołów i przeszło 4000 domów zburzonych zostało przez trzęsienie ziemi, udzielił Król z własney szkatuły 1 mill: 600,000 realów (około 100,000 talarów) a z dziesięcin 20,000 fanegas żyta, tudzież władze całego państwa wezwał do składek. Pod przewodnictwem Biskupów Orihueli i Murcyi Junta ma ocenić zrządzone szkody, a pod Arcybiskupem Toledu utworzona będzie inna Junta do podziału składek. W sali P. Martineza dany był koncert na korzyść nieszczęśliwych; bilet wniyścia kosztował dwa piastry prócz dobrowolney ofiary. Król i iego rodzina naypierwsi zakupili bilety. Jeneralny Kommissarz Papiezki Bulli krzyżowey złożył na tenże cel 16,000 piastrów, a urzędnicy Ministerstwa woiennego żołd miesięczny. Naszło także wiele innych składek, i spodziewać się należy, że prowincyie póydą za tym chwalebnym przykładem.

Z Lizbony d. 5 Kwietnia.

Don Miguel wydał rozkaz, aby nauki w Uniwersytecie Koimbry od P Źdźiernika otworzone znowu zostały.

Na Tagu stoią teraz dwie przeciw wyspom przeznaczone wyprawy. Brakuie maytków, a pomiędzy lądowemi żołnierzami panuią choroby, i oprócz tego przeciwne wiatry nie dozwalaią im odpłynąć. Wiadomo tu, że fregata zamykaiąca Terceirę nie była tam od 17 Marca widziana, i pokazały się przed tą wyspą 4 wielkie okręty, które, iak się domyślaią, wiozą tam część korpusu Saldanhi. Dotąd wylądowało tam iuż 2000 Portugalczyków.

Xżę Cadawal poiednał się z Królową Matką.

Nadeszłe z Santarem listy donoszą, że równiny tego miasta zalane są na 8 stop głęboką wodą. Takiż los spotkał równiny Cartaxe i Almanda. Mieszkańcy musieli popopuszczać swe domy i schronić się na wzgorza. Zasiewy zniszczone zostały, równie iak kwiat pomarańczy.

Z Londynu d. 11 Kwietnia.

Trzecie odczytanie bilu względem Katolików w Izbie wyższey nastąpiło przeważaiącą większością 104 głosów, a odczytanie bilu względem prawa obiorów iednomyślnością.

Przyiaciele emancypacyi mocno zagniewanemi są na Hr. Eldon, który wszystkich używał środków dla odwiedzenia Króla od zatwierdzenia bilu względem Katolików. Na posłuchaniu, które ten Hrabia onegday miał, złożył J. K. Mci 198 próśb przeciw emancypacyi. J. K. M. przyiął Hr. Eldon bardzo

uprzeymie i rozmawiał, z nim przeszło dwie godziny, iednak nie zdaie się, aby uczynił mu iakową nadzieię.

Processyia, która udała się wczoray pod przewództwem Adwokata Halcomb do Windsor, dla złożenia Królowi prośby przeciw emancypacyi, wpuszczoną do zamku została, i P. Peel z polecenia J. K. Mci odebrał od niey prośbę.

Wczoray mówiono na giełdzie, iż po przeyściu bilu względem Katolików rząd cofnie większą część woyska z Irlandyi, i że nawet siła lądowa będzie pomnieyszona.

Dzisieysza Gazeta Dworska oznaymiła o mianowaniu P. Gordon nadzwyczaynym Angielskim Posłem przy Porcie Ottomańskiey.

Wczoray ziechał tu z Laleham Margr. Barbacena, i rozmawiał z Margr. Palmella i Posłem Brazyliyskim, a potem miał naradę w wydziale spraw zagranicznych z Hr. Aberdeen.

Gazeta Kuryer zapewnia, iż w Brazylii odstąpiono od wyprawy przeciw Portugalii.

— Dnia 14 —

Wczoray wyznaczona przez Króla kommissyia, składaiąca się z Lorda Kanclerza, Hr. Bathurst i Lorda Ellenborough nadała w Izbie wyższey sankcyią Królewską obu bilom względom Katolików i prawa obiorów w Irlandyi, tudzież wielu innym bilom.

— Dnia 16. —

Oba bile o Katolikach i prawie obioru wezmą moc swoią od 23 b. m. (w dniu imienin Króla) i zapewne w tym dniu 7 Katolickich Parów Xżę Norfolk, Hr. Shrewsbury, Lordowie Clifford, Arundel, Dormer, Stafford i Petre zasiędą w Izbie wyższey.

Gazeta Kuryer, która dawniey pisała przeciw emancypacyi, stała się od nieiakiego czasu łagodnieyszą, i umieściła teraz następuiący artykuł: "Przechodziemy teraz do innego porządku dziennego. Parlament zatrudni się uporządkowaniem skarbu, rożnemi odnogami przemysłu, które upadaią, i ulepszeniem sądownictwa i policyi, do czego poczynione iuż są kroki. Ministrowie mogą odtąd zwrócić większą uwagę na zagraniczne stosunki, osobliwie na zdarzenia, które na Wschodzie zayść mogą. Nie sądziemy, aby tegoroczne posiedzenia Parlamentu były przedłużone, gdyż życzeniem rządu i nawet członków Parlamentu bydź musi, aby iak nayprędzey do domów powrócili. Jest nieodzownym obowiązkiem tych wszystkich, którzy wielkie dobra w Irlandyi posiadaią, czyli oni są Parami lub członkami niższey Izby, aby stosowali się do nowey ustawy, która stała się prawem kraiowem i wszelkiemi siłami starali się o ulepszenie losu ludu Irlandskiego. Spoczynku swoiego naylepiey użyć mogą, gdy mieszkać będą w swych dobrach, przekonaią się o potrzebach swoich podległych, zniosą zwolna systema różnicy przez zaprowadzenie porozumienia między właścicielami dóbr i dzierżawcami, tak iak się w Anglii stało. Na ówczas nie będzie iuż można mówić, że Irlandyia iest kraiem, dla którego Bóg wiele, a człowiek mało uczynił.,,

Wczoray po południu przeieżdżał się N. Król Jmość po parku Windsorskim. Znayduie się zdrowy i zamyśla ziechać tu w przyszłym tygodniu, dla zabawienia w pałacu St. James 6 tygodni.

Dnia 12 ziechał do Windsor Xżę Esterhazy, dla odwiedzenia J. K. Mci. Tamże ziechali Hr. Aberdeen i P. Gordon, którzy z Xciem Kumberlandyi iedli obiad u Króla i wieczór u niego przepędzili. Dnia 13 rano Hr. Aberdeen i P. Gordon, a dnia 14 Xiążęta Kumberlandyi i Esterhazy powrócili do stolicy.

Xżę Wellington kupił wielką wieś za 250,000 Fs. Margr. Anglesea naiął dla siebie dom w Dublinie.

Rozchodzi się tu wieść, że Lord Cochrane i P. Robert Wilson wniydą znowu w dawnych swoich stopniach w służbę Angielską. Podobny środek wzbudziłby powszechne ukontentowanie.

Część skały, na którey powiększey części zabudowane iest miasto Nottingham, oberwała się dnia 12 b. m. i zarwała z sobą 5 domów. Znaki tego wypadku dały się iuż poprzedniczo widzieć i zwierzchność ostrzegła mieszkańców, aby się z tych domów wynieśli; wszelako ieden młodzieniec padł ofiarą swey nieprzezorności.

W Anglii liczą teraz 10,000 Cyganów.

Na Brazyliyskiey fregacie Izabela przybydź miał Hr. Macao, iako nadzwyczayny Poseł przy naszem Dworze, i z pełnomocnictwami do załatwienia wasni między Brazyliią i Portugaliią.

— Dnia 17 —

Wczoray Xżę Esterhazy miał naradę z Xciem Wellington. Deputacyia od kupców i właścicieli plantacyy w zachodnich Indyiach miała naradę z Kanclerzem skarbowym. Xżę Polignac miał rozmowę w wydziale spraw zagranicznych z Hr. Aberdeen. Wczoray odbyła się w tym wydziale gabinetowa rada.

Szlachta i znakomitsi obywatele Irlandvi pod przewodnictwem Xcia Leinster zwołali na dzień 2 Maia do Gospody Londyńskiey powszechne zgromadzenie, w celu uchwalenia wystawić się maiącego posągu dla Xcia Wellingtona.

Protestacyia Lorda Eldon przeciw trzeciemu odczytaniu bilu względem Katolików podpisali razem Xżę Kumberlandyi i 31 Parów.

Doniesienia z przylądka Dobrey Nadziei (na początku teraźnieyszego roku) brzmią pomyślnie. Potwierdza się zamordowanie sławnego Król Zulo-Szbakka. Bracia iego Dingaan i Umslangan zakluli go kolcami od ostróg i ciało iego na pożarcie wilkom wyrzucili. Potem trzeci brat Umguati ogłosił się niepodległem, ale Dingaan zabił go wraz z 2000 iego ludzmi. Dingaan będzie zapewne Królem i ma bydź przyiacielem białych ludzi. — Na Madagaskar panuią od śmierci Króla Radama ciągle rozruchy; Królowa iest bardzo okrutną i despotyczną.

Z Bruxelli d. 14 Kwietnia.

Słychać, iż N. Król Jmść wkrótce przedsięwezmie podróż do obu Flandryy.

Poseł nasz przy Dworze Brazyliyskim, P. Dedel, który płynąc na pocztowym statku Salisbury z Rio-Janerro doznał różnych przygod, nakoniec w tych dniach tu przybył, i przywiózł unnowiony traktat prziaźni i handlu między Niderlandami i Brazyliią.

Poseł Don Miguela, Vicehrabia Cannellas, który przybył tu od niedawnego czasu, nie iest iuż młody, i zdaie się mieć wiele doświadczenia; dla tego też zapewne unika od rozmów względem spraw Portugalii.

Z Trypolu donoszą, iż przez pośrednictwo naszego tam Konsula, P. Klifford Kocq van Brangel, zachodzące poróżnienie między tameczną Rejencyią i Konsulem Angielskim zagodzone zostało. P. Klifford otrzymał z tey okoliczności od Deja pałasz honorowy.

Galiota Jenerał van der Bosch przybyła z Maracaibo do Kurasao i wysadziła na ląd Kolumbiyskich Pułkowników Concha i Toskano, których dyktator na wygnanie skazał, ponieważ żądali zwołania konwencyi dla utrzymania konstytucyi.

Z Sztokolmu d. 7 Kwietnia.

Seymuiące Stany oświadczyły J. K. Mci życzenie, aby N. Krolowa Jmć wkrótce koronowaną była. Zaraz po uroczystym pogrzebie zmarłey Xiężny Zofii Albertyny w następuiącym miesiącu Maju stać się ma zadosyć temu powszechnemu życzeniu.

Z Torunia d. 9 Kwietnia.

Wisła puściwszy pod Warszawą zatamowała się dnia 5go b. m. blisko naszego miasta, utworzywszy o gromną massę lodu. Woda przybrawszy 30 stop, wpędziła cały lód na znane tuteysze tamy, a przerwawszy ie w kilku mieyscach zniszczyła żyzne pola, oblawszy całą przestrzeń wynoszącą przeszło 3 mile kwadratowe w ciągu 4 godzin. Na tey przestrzeni znaydowało się 240 zabudowań, w których 325 rodzin mieszkało. Nawałność wody była tak gwałtowną, że większa część domów powyzey dachu stało w wodzie. Szczęściem, że dzielna pomoc władzy mieyscowey i szlachetnych obywateli miasta naszego uratowała życie wszystkim mieszkańcom, których bydło powiększey części utonęło. Straty są do nie opisania: domy, młyny, mosty, drzewa, sprzęty gospodarskie, i t. p. nawałność wody powiększey części zniszczyła. Wielu mieszkańców dawniey maiętnych, teraz znayduią się w nędzy.

Od brzegów niższey Elby d. 20 Kwietnia.

Z Sztokolmu piszą pod dniem 10 Kwietnia, że tam niema ieszcze naymnieyszego podobieństwa do zbliżaiącey się wiosny; sanna droga trwa ciągle i ziemia ieszcze iest iak kamień zmarzła.

Zatamowana od 3 miesięcy tego roku do Kopenhagi i z tego miasta żegluga, otworzona nakoniec została wyrznięciem przez lody koryta, przez które dwa okręty obok siebie płynąc mogą, i od 16 Kwietnia, przybyło tam i odpłynęło ztamtąd kilkanaście okrętów, pomimo, że i przez to koryto kra tamuie żeglugę. Dnia 18 przepłynęło około Kopenhagi przez zewnętrzną głębię kilka okrętów idących z morz Baltyckiego i Północnego Zresztą lód leży ieszcze około miasta nie wzruszony.

Z Stambułu d. 26 Marca.
(Z Dostrzegacza Austryiackiego.)

W dniu 21 b. m. pietnastego dnia święta Ramazanu, w którym obchodzą uroczystość odwiedzania ubiorów Proroka (Chirkai Szerife) ogłoszono obszerne rozporządzenie względem zaprowadzenia nowego rządowego stroiu dla wszystkich urzędników w dniach uroczystych; do którego wstęp iest osnowy następuiącey: "Każdemu wiadomo, iż początkowo ubiory i stróy wyznawców Islamu, stósownie do zacnego prawa dalekie były od wszelkiego zbytku, wszelako dostateczne aby ciało pokrywały. Lecz z biegiem czasu, i gdy spokoyne życie po miastach wzięło górę, chęć do przepychu i wytworności wszystkich umysły opanowała. Jeden na drugiego zawistnym patrzał okiem; codzienne ubiory, szczególniey zaś w nowszych czasach przepisany stróy urzędowy i ubiory Dywanu przekroczyły niebawem przepisy zacnego prawa, a doznawszy niezliczonych odmian dały powód do rozmaitego marnotrawstwa i licznych nadużyć. Teraz iest to iuż widoczna, że chwała Bogu, wartość i powaga urzędników stanu uczonych, Panów miecza, i sług państwa pod cieniem Jego wysokości, według ich rozmaitych stopni, nierównie iest większa nad wszelką ozdobę sukni; oczywista nawet, że każdy Muzułman nabywa właściwey sławy tylko przez szlachetną siłę Islamizmu

i przywdzianie ubioru boiazni Bożey i religii. — Gdy iednakże mimo to suknie zbytku powszechnie się zagęściły, a teraźnieyszy nowy porządek rzeczy ku przywróceniu przepisów i praw zasadniczych państwa Ottomańskiego do skutku przywiedziony, ma iedynie na celu wspierać dobro świętey walki, i w każdym razie ze względem na potrzeby ciała, wykonać początkowe ustawy Islamizmu, zatem tak we względzie administracyinym iako też religiynym uznano potrzebę, znieść uciążliwe nadużycia w ubiorze, i urządzić w sposobie, aby dla każdego tak w woynie iak i w pokoiu, był lekkim i wygodnym, i w ekonomicznym iako też fizycznym względzie powszechny przyniósł pożytek; oprócz tego, aby oddalić zarówno w obliczu prawa i rozumu naganne marnotrawstwo a szczególniey, aby umieszczonych na publicznych urzędach od zbytecznych wydatków ochronić, do których dotąd przez służbę swoię zmuszeni byli. — W skutek tych uwag i na rozkaz Sułtana za przyzwoleniem wszystkich rozumnych i uczciwych ludzi, ułożono następuiące artykuły nowych ubiorów dla urzędników na dni uroczyste, które ninieyszem do publiczney podaią się wiadomości.„ — Tu następuią poiedyncze przepisy względem ubioru W. Wezyra, Muftego, obudwóch Kadiaskierów (sędziów kraiu i woyska) Kaimakana Baszy (zastępcy nieobecnego W. Wezyra) Seraskiera, Kiaja Beg (Ministra spraw wewnętrznych) Reis-Effendego, Kapitana Baszy, Defterdara (Ministra skarbu) trzech różnych oddziałów, Defter Eminiego (Prezesa kamery) Czausz Baszy (Marszałka państwa) Nisandży (Sekretarza stanu do cyfry Sułtana), Ulemów Stambułu, znamienitych Mollow, Muderissów (Rektorów kollegium i Professorów) i Chatibów (Lektorów modlitwy Sułtana w meczecie Zofii) Szeychów w meczetach Sułtana, Kadych, Chatibów i Imanow tych meczetów, wszystkich Chodżaganow (Prezesów i przełożonych różnych wydziałów) Nażyra przełożonego pobożnych zakładów Sułtana aż do Sergi Nażyra, (Dozorcy wypłaty żołdu nowemu woysku) Miri-Aslego (noszącego chorągiew państwa), Kapidżi Baszów, sług W. Wezyra, Ministrów i t. d. osób umieszczonych w kancelaryi Porty, W. Wezyra i w ministerstwie skarbu i t. d.

Sułtan otoczony dworem i urzędnikami Państwa udał się w dniu wspomnionym 15, miesiąca Ramazanu do Cesarskiego skarbu w seraju dla odwiedzenia sukni Proroka, i ukończywszy ten obrzęd, przemówił do zgromadzenia, rozwinąwszy w mowie swey zamiar nowego w tym dniu wydanego rozporządzenia, dotyczącego się ubioru, mianowicie zniesienia zbytku, wprowadzenia większey skromności, umnieyszenia wydatków i t. d.; obecnym przywiódł na pamięć, że pierwsi wyznawcy Islamizmu wstrzymywali się od przepychu w ubiorach, unikali miękkości i marnotrawstwa, natomiast byli w Europie, Azyi i Afryce zwycięzcami, i że teraźnieysze krytyczne okoliczności i czasy woienne obowiązuią każdego Muzułmana do naśladowania przodków we wstrzemięźliwości, skromności, i poświęceniu się. — Dalsze reformy względem ubioru klassy mieszczan, rzemieślników, iako też woyskowych będą następnie ogłoszone.

Jak słychać rozciągać się maią do płci niewieściey, wszelako sądzą, że kobietom nie będą zabronione szale Wschodnio-Indyiskie i futra Rossyyskie, których teraz mężczyznom nosić nie wolno.

W dniu 23 b. m. flotta złożona z 4 liniiowych okrętów, 2 fregat, 3 korwet, 3 brygów, i 18 palnych statków i szalup kanonierskich, która dotąd przed tuteyszym arsenałem stała, wypłynęła do uyścia Bosforu.

Nowy W. Wezyr, Reszyd Mehmed Basza, podług naynowszych wiadomości odebranych z Szumli, ieszcze tam nie przybył.

DODATEK
DO Nro 35.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 3 MAJA 1829 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Kwiet:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 1, 195	+ 4. 2	87	Półn: Ws. słaby	Pochmurno	
12	„ 0, 472	+ 9. 6	83	Połud: Za. słaby	„ „	
28. 3	„ 0, 416	+ 7. 1	85	„ mocny	„ „	Deszcz.
9	„ [illegible]	+ [illegible]	91	„ słaby	Pogoda z chmur:	
[illegible]	6 0, 8 6	+ 5. 8	85	Połn: Za. słaby	Chmury	
29. 12	„ 10, 492	+ 8. 3	77	Zachodni mocny	Pochmurno	Deszcz.
3	„ 10, 657	+ 7. 1	86	Połn: Za. mocny	„ „	
9	„ 10, 760	+ 4. 2	87	„ słaby	Pogoda z chmur:	
7	26 10, 817	+ 4. 8	85	Połud: Za. mocny	Pochmurno	
30. 1	„ 11, 630	+ 6. 7	73	„ „	„ „	o g. 12 1/4 deszcz z
3	„ 11, 724	+ 6. 8	72	Zachodni mocny	„ „	(gradem.
9	27 0, 494	+ 2. 4	92	„ średni	Chmury	
Maja 7	27 1, 113	+ 3. 8	85	Zachodni mocny	Pogoda z chmur:	o g. 11 deszcz z grad:
12	„ 1, 372	+ 7. 2	77	Połud: Za. mocny	Chmury	
1. 3	„ 1, 532	+ 7. 2	78	Zachodni mocny	„ „	o g. 4 grad.
9	„ 1, 999	+ 2. 9	91	Połud: Za. średni	Pogoda z chmur:	

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

— *Z Krakowa.* —

SENAT RZĄDZĄCY &c.

Odebrawszy w odpowiedniey Odezwie Rezydenta Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego, z dnia 4/16 Kwietnia r. b. Nro 602 zawiadomienie, iż Rząd Królestwa Polskiego przychylaiąc się do życzeń Senatu, ażeby oznaczony do dnia 31 Marca r. b. termin do składania Dowodów na pretensyię do Rządu Cesarsko-Austryiackiego do dnia ostatniego Maja r. b. przedłużonym bydź mógł, termin takowy ostatecznie do dnia dopiero wzmiankowanego przedłużyć raczył; — Senat z swey strony udziela ninieyszą wiadomość mieszkańcom W. M. Krakowa i jego Okręgu przez Dziennik Rządowy i Gazetę Krakowską do-

datkowo do obwieszczenia z dnia 12 Marca r. b. do L. 950 w tey mierze wydanego w celu korzystania z czasu zakreślonego.

W Krakowie dnia 22 Kwietnia 1829 r.

WODZICKI.

Mieroszewski, Sekr: Jen: Senatu.

Z *Warszawy d.* 29 *Kwietnia.*

Prezyduiący w Radzie Administracyyney Królestwa.

Rada Administracyyna Królestwa pośpiesza podać do wiadomości publiczney Postanowienie Jego Cesarsko-Królewskiey Mości w Petersburgu w dniu 5/17 Kwietnia r. b. wydane, brzmiące w słowach:

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z BOŻEY ŁASKI

MY MIKOŁAY I.

CESARZ WSZECH ROSSYY, KRÓL POLSKI

etc. etc. ect.

Wszem w obec i każdemu komu o tem wiedzieć należy wiadomo czyniemy:

Zapatrzywszy się na Artykuł 45 Ustawy Konstytucyyney Naszego Królestwa Polskiego, któremu uczyniliśmy iuż zadosyć o ile się tycze wykonania przysięgi; postanowiliśmy Koronować się iako Król Polski w Mieście Stołecznem Naszem Warszawie, czyniąc Uczestniczka tego uroczystego Aktu Nayukochańszą Małżonkę Naszą Cesarzową Jmć Alexandrę, i dzień Dwunasty (Dwudziesty czwarty) miesiąca Maja roku bieżącego na ten Obchód oznaczamy.

W skutek czego, Senatorowie, Posłowie i Deputowani wezwani są do zgromadzenia się w rzeczoney Stolicy Naszey na dni pięć przed Naszą Koronacyią.

Przytem zapewniamy Ich o życzliwości Naszey Królewskiey, Boskiey Ich poruczaiąc opiece.

Dan w Petersburgu dnia 5/17 Kwietnia Roku Pańskiego 1829, a Panowania Naszego 4go.

(podpisano) MIKOŁAY.

przez Cesarza i Króla.

(L. S.) Minister Sekretarz Stanu:

Stefan Hr. *Grabowski.*

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu:

(podpisano) Stefan Hr. *Grabowski.*

Za zgodność:

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi:

(podpisano) *Kossecki.*

Rada nie wątpi, iż Mieszkańcy Królestwa Polskiego przeięci uczuciami wdzięczności dla Jego Cesarsko Królewskiey Mości, przyymą z głębokiem uszanowaniem i nayżywszą radością, uwiadomienie o tym pożądanym i uroczystym w Stolicy Królestwa Polskiego odbyć się maiącym Obrzędzie.

Dan w Warszawie dnia 28 Kwietnia 1829

Minister Stanu

(podpisano) W. *Sobolewski.*

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi:

(podpisano) *Kossecki.*

Za zgodność:

Sekretarz Jeneralny Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi

Aug: *Karski.*

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest dnia 3go Maja, daną będzie Drama w 4 aktach, z dzieł A. Kotzebue przerobiona przez S. Plater, pod tytułem: *Dziecię Miłości.*

Wzorowa ta Drama, przy rozrzewniaiących scenach i moralnym celu wszędzie z upodobaniem słuchaną była.

W następuiący Wtorek, to iest dnia 5 b. m., na Benefis Teressy Fiszer, daną będzie nowa bardzo zabawna Komedja w 4 aktach, z dzieł A Kotzebue przetłómaczona przez ś. p. A. Zółkowskiego, pod tytułem: *Obleżenie Saragossy*, czyli *Wesele Pana Kminka z Pipiszek.* (Część druga.)

Na zakończenie Abonamentu pozostałego Nro 9 z zeszłego miesiąca Kwietnia, dane będzie w następuiący Czwartek, to iest dnia 7 Maja r. b. wielkie *Co kto lubi* (Quodlibet.) Naylepsze sceny z rozmaitych wybrane Autorów składać będą ninieysze Widowisko, którego dalsze szczegóły Afisz dzienny ogłosi.

UWIADOMIENIE.

Dnia 30 Maja r. b. niezawodnie odbędzie się Ciągnienie Lotteryi na

WIELKIE DOBRA SAVENSTEIN &c. &c. &c.

Ta Lotterya składa się z 9 głównieyszych wygrywań, iako to:

Dobra Savenstein albo	200,000 Zł. Ryńs:
Dwa Domy Nra 4 5 w Laibach albo - -	25,000 — —
W gotowiźnie - - -	20,000 — —
detto - - - -	7,500 — —

W gotowiźnie - - -	5,000 Zł. Ryńs:	
detto - - - - -	4,000 —	—
detto - - - - -	3,000 —	—
detto - - - - -	2,500 —	—
detto - - - - -	2,000 —	—
	269,000 Zł. Ryńs:	

Pozostałe zaś 10,173 pieniężne wygrywania po 1000 Zł. Ryńs: 500. 400. 250. 100. 50. 40. 25 &c. &c. czynią

Summę - - - 141,000 ZR.W.W.

W ogóle 410,000 ZR.W.W.

6000 wygrywaiących freylosów składaią się z wygrywań 7500. 2500. 500. 400. 250. 100. 50. 40. 25 etc. etc. Zł. W. W., wynoszą summę 80,000 Zł. Ryńs: W. W., oraz że też same losy należą do głównych wygrywań. Kupuiący 10 losów otrzymuie bezpłatnie 1 pewnie wygrywaiący freylos, iednakowoż dotąd tylko dopóki takowe rozebrane nie będą.

Naymnieysza wygrana ciągnionych Numerów iest 20 Zł. Ryńs.

Ponieważ ta Lotteryia w małey liczbie losów obeymuie wiele wygrywań i znacznych, oraz że w tymże czasie żadna podobna Lotteryia nie exystuie, spodziewać się przeto należy, że Publiczność chętnie takowych nabydź zechce. Los kosztuie 10 Zł. Ryńs: Waluty Wiedeńskiey.

Losów dostać można aż do dnia ciągnienia w Krakowie w Kantorze J. Louis w Rynku przy ulicy Grodzkiey Nro 24.

DONIESIENIE.

Niżey podpisany Notaryusz, podaie do publiczney wiadomości, że nieruchomości po ś. p. Maryannie z Wawrzeckich Badeni pozostałe, to iest: Kamienica w Krakowie w Ulicy Stolarskiey, pod Nrem 50, do summy 33950 złp. 18 gr. oszacowana, i wieś Prądnik Celarowskie, do złotych polskich 82,382 gr. 27 oceniona, w Okręgu Miasta Krakowa sytuowane, celem zrealizowania Massy i ułatwienia działu, na żądanie Sukcessorów, mianowicie JWW. Sabastyna Hr. Badeniego, którego Pełnomocnikiem W. Adam Krzyżanowski O. P. D. Zofii z Badenich Popielowey, Konstantego Popiela Małżonki, Ludwiki z Badenich Byszewskiey, Antoniego Byszewskiego żony, w Krakowie Nro 50 zamieszkanie maiących Sukcessorów nieobecnych Bezenów, których Kuratorem iest W. Leon Pszczółkowski Notaryusz, przez Licytacya publiczną, w moc Delegacyi od W. Trybunału Miasta wolnego Krakowa, dd. 9 Kwietnia r. b. Nro 1442 wydany, sprzedane zostaną.

Pierwsza Licytacya przedstanowcza, czyli przygotowawcza Kamienicy w dniu 25, zaś wsi Prądnika Celarowskie, w dniu 26 Maja r. b. w Kancellaryi podpisanego przy Ulicy Sgo Jana Nro 466 o godzinie 10 zrana, zaczenaiąc pierwsze wywołanie od summ detaxacyinych wyżey wyszczególnionych nastąpi.

Warunki pod któremi też licytacye odbywać się maią; Akty detaxacyi, i Wykazy hipoteczne, sprzedaiących się realności, każdego dnia w Kancellaryi podpisanego, w godzinach zwyczaynych przeyrzeć można.

W Krakowie dnia 13 Kwietnia 1829 roku. *Olearski.*

W dniu 11 Maja r. b. 1829 o godzinie 9tey zrana na gruncie wsi Rakowic w Gmachu Erbpachtowym odbędzie się wdrodze Exekucyi Sądowey Licytacya zatradowanych ruchomości iako to: Garców, węzów, wygrzywaczów, alembików miedzianych, nie mniey innych narzędzi browarnianych, daley, wozów, bryczek, sprzętów rożnych, gospodarskich domowych, ziemniaków, zboża w ziarnie i wsnopie, siana, wódki szumówki i okowity, etc. ect.— W dniu zaś następnym 12 Maja r. b. o godzinie 10tey zrana na targowisku bydła rogatego w Krakowie krów, wołów, jałownika, o godzinie zaś 12tey na targu końskim koni fornalskich, źrebiąt i t. d. chęć licytowania maiących zaprasza się z gotowemi pieniądzmi.

W Krakowie dnia 1go Maja 1829 roku. H. *Salomoński*, Kom. Sąd.

W dniu 26 Maja r. b. o godzinie 9tey ranney, w Krakowie w Sukiennicach, odbędzie się sprzedaż przez Licytacye iako to: Łyżek stołowych srebrnych, grabków i trzonków od noży srebrnych, koszyczków małych, wysokich podstawek, pokrywek do butelek srebrnych,

sołniczek z łyżeczkami srebrnych, łyżeczek srebrnych do kaffy, koszyczków platynowych, które każdego czasu w Krakowie w Rynku pod L. 19 widzieć można, tudzież w dniu siodmym Lipca r. b. o godzinie 9tey ranney, w Krakowie w Sukiennicach odbędzie się sprzedaż przez licytacyą iako to: dwóch srebrnych imbryczków, cukierniczki z przykrywką, miednicy z nalewką, kulczyka brylantowego, które każdego czasu w Krakowie przy ulicy Różanney pod L. 613 widzieć można.

W Krakowie dnia 2 Maja 1829 roku. Józef *Słodkowski*, Kom. Sąd.

Dnia 5 i 6 w M. Chrzanowie sprzedane będą publicznie: dwie krowy, cieluszek, kożuch dobry, różne sprzęty domowe, jęczmień, proso, żyto w ziarnie, koń i ziemniaki, dnia 7 w wsi i Gminie Rybna, licytowane będą: Konie, krowy, i jałówki, źrebięta, ziemniaki, bryczka, dnia 12 w wsi Szczukowa sprzedane będą: dwa woły, wóz kuty, wieprze dwa, i różne sprzęty gospodarskie, dnia 13 w wsi i Gminie Jaworzno, wydzierżawione zostaną dochody z całego domu Nro 147 z zabudowaniem i dwoma ogrodkami na lat trzy, nakoniec dnia 14 w wsi Cięszkowice Gminie Kościelec sprzedane będą, krowa, cielęta, wóz z rekwizytami, ziemniaki, i t. p. a to wszystko w miesiącu Maju r. b. w godzinach zwyczaynych o 10tey zrana, a o 2 z południa dziać się będzie, maiący przeto chęć kupna, w oznaczone mieysca, i czasy z gotowką przybydź zechcą.

W Chrzanowie dnia 27 Kwietnia 1829 roku. Tomasz *Jaworski*, Kom. Sąd.

Niniejszym zawiadomia niżey podpisana Szanowną Publiczność, iż Plenipotecyą sobie podstępnie do podpisu przez Dominika Andrzeia Dobrowolskiego tłómacza żydowskiego podsuniętą, za żadną i nieważną uznaie i temu wszelką moc działania z mocy tey w swych interesach odeymuie tak dalece, że ktoby tylko z nim co działał na swą szkodę działać będzie to uwiadomienie własnowolne własnoręcznie podpisuię dnia 29 Kwietnia 1829 roku.

Magdalena *Cennerowa*.

W skutek postanowienia Rady Familyiney w Sądzie Pokoiu Okręgu Chrzanowskiego d. 23 Sierpnia 1828 r. Nro 23 i 104 w opiece małoletnich po niegdy Rafale Winiarskim Chirurgu Okręgowym pozostałych, iako to, Włodzimierza i Seweryny nastąpioney przez Wys: Trybunał I. Inst: W. N. i S. N. M. K. i J. O. dnia 9 Marca r. b. 1829 Nro 4052 zatwierdzoney, zawiadomia Publiczność, iż nastąpi sprzedaż Domu w Mieście Chrzanowie pod Liczbą 369 wraz z placem, ogródkiem i z resztą zabudowaniem przy ulicy Dworskiey stoiącego do małoletnich wyżey wyrażonych należącego, w Kancellaryi podpisanego Zastępcy Notaryusza, a to pod następuiącemi Warunkami:

1) Pierwsze wywołanie zacznie się od Summy szacunkowey Złp. 1872.
2) Licytuiący Vadium przed zaczęciem Licytacyi Złp. 150 złoży, które mu w Summie wylicytowaney potrącone będą, resztę Summy szacunkowey w dniach czternastu przez delegowanego do sprzedaży Notaryusza do Depozytu Sądowego w Krakowie w monecie srebrney courant kurs zupełny w kraiu maiący nabywca złoży, w razie przeciwnym Vadium traci, nowa Licytacyia kosztem niedotrzymuiącego ogłoszona, a minus na maiątku poszukiwanym będzie.
3) Nabywca podatki Skarbowe, czynsz ziemny, ieżeliby iakie zalegały bez potrącenia z Summy własnym groszem zapłaci.
4) Chęć licytowania maiącym opis Domu Nro 369 w Sądzie Pokoiu, lub u podpisanego w Chrzanowie każdego dnia odczytać wolno będzie.
5) Widerkauffy lub inne ciężary wieczyste iakieby się okazać mogły przy nieruchomości Nro 369 zostaną.

Termina Licytacyi są następuiące:
Dnia 18 Maja)
Dnia 15 Czerwca (1829 roku.
Dnia 13 Lipca)

na które to termina chęć licytowania maiących do Kancellaryi Zast: Notaryusza w Chrzanowie zaprasza. — W Chrzanowie dnia 17 Kwietnia 1829 r. F. *Etgens*, Zast: Not.